

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО

Лихоліт Д.В.

студентка,

Інститут прокуратури та слідства

Національного університету «Одеська юридична академія»

ІНСТИТУТ ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Дана тема є досить актуальною в даний час, адже в житті різних народів майже всі значні події так чи інакше торкаються проблем, які пов'язані з громадянством. Виникнення нових держав, переселення, зміна державних кордонів, соціальні революції, мають безпосереднє відношення до громадянства. Крім цього, через серйозні диспути можуть з'явитися колізії законів, що регулюють як набуття, так і втрату громадянства в різних країнах. Можна сказати, що з розвитком міждержавних відносин, а також із збільшенням міграції населення підвищується вплив міжнародного права на регулювання питань, щодо правової приналежності особи до певної держави.

Серед юристів та науковців світу подвійне громадянство має багато прихильників і ще більше – противників. До подвійного громадянства держави ставляться по-різному. Одні розглядають його як безпосередню загрозу національній безпеці та впроваджують різні форми боротьби з цим явищем, інші – використовують усі можливі переваги подвійного громадянства.

Слід сказати, що інститут подвійного громадянства має як позитивні, так і негативні наслідки. Серед позитивних наслідків необхідно виділити такі:

- вигода щодо права на проживання у двох і більше державах, права на повернення та збереження громадянства в змішаному шлюбі;
- наявність значної кількості осіб із множинним громадянством може сприяти інтенсифікації зв'язків між державами;
- додаткові гарантії реалізації та захисту прав і свобод особи, оскільки особи, які володіють множинним громадянством, мають рівні права й обов'язки з громадянами держави, у якій вони

проживають, водночас, зберігаючи культурні й інші зв'язки з державою походження;

- держава, що приймає, легше інтегрує резидента з множинним громадянством, ніж іноземного громадянина, а держава походження зберігає зв'язок зі своїм громадянином, що, насамперед, важливо для держав, які розвиваються.

Але, водночас, негативними наслідками є:

- особа з множинним громадянством, згідно з Гаазькою конвенцією 1930 р., має значно менші права на дипломатичний захист. Згідно з міжнародним правом, захист державою її громадянина щодо держави іншого громадянства особи не дозволяється, що підтверджується міжнародною практикою держав;

- неминучі колізії в правовому статусі особи з множинним громадянством через суперечності в законодавстві двох або більше держав вирішуються зазвичай не на користь цієї особи;

- множинне громадянство здатне створити для індивіда додаткові обов'язки, виконати які або доволі складно, або ж занадто обтяжливо. Його можуть зобов'язати нести військову службу у двох або більше державах, сплачувати податки одразу у двох державах (США, Канада) у випадку, коли відсутня відповідна міждержавна угода про уникнення подвійного оподаткування, тощо. Таке встановлення подвійних обов'язків є правомірним відповідно Гаазької конвенції 1930 р. щодо деяких питань, що стосуються колізії законів про громадянство;

- державою особа з множинним громадянством завжди буде сприйматися як недостатньо лояльна;

- стосовно осіб з множинним громадянством виникають труднощі у сфері міждержавних відносин, оскільки, з одного боку, може виникнути суперечка про громадянство особи між державами, які вважають її своїм громадянином, а з іншого – третя держава з тих чи інших підстав може бути змушена вирішувати, якому громадянству особи з множинним громадянством надати перевагу [Коломієць О.А. Інститут подвійного громадянства (біпатризму) у міжнародному праві: проблеми і перспективи // Наукові праці МАУП, 2010. – Вип. 1. – С. 296-301].

Можна з впевненістю сказати, що множинне громадянство є правовим відступом, оскільки тут не може бути повноти як прав, так і обов'язків для громадян. Адже, особа, яка має громадянство двох або більше країн, насправді використовує права лише держави постійного проживання й не може виконувати одночасно обов'язки

держав, громадянство яких вона має, чим виявляє неповагу або підриває суверенітет відповідної держави.

Через значний негативний потенціал подвійного громадянства є прагнення держав ліквідувати таке громадянство або ж мінімізувати його наслідки, що можливо за допомогою певних засобів. Треба відмітити, що найпоширенішим способом усунення випадків множинного громадянства є оптація, тобто добровільний вибір громадянства при зміні державою, громадянином якої особа була, території. Але більш ефективним способом є міжнародні договори, що укладаються державами й можуть бути спрямовані як на запобігання випадкам виникнення множинного громадянства, наприклад, договори про ліквідацію наслідків множинного громадянства, про ліквідацію та запобігання самого множинного громадянства.

Таким чином, проблему множинного громадянства можна розв'язати тільки за допомогою ліквідації одного з громадянств і встановлення норм, які б запобігали в майбутньому можливостям випадків множинного громадянства, або визнати цей факт, прийнявши при цьому певний міжнародний акт.

Михеев Д.Н.

старший преподаватель,

*филиал ФГБОУ ВПО «Кузбасский государственный
технический университет имени Т.Ф. Горбачева»*

ОГРАНИЧЕНИЕ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА И БОРЬБА С ТЕРРОРИЗМОМ В МЕЖДУНАРОДНОМ ПРАВЕ

Международный терроризм самым непосредственным образом затрагивает право на жизнь, право на свободу от пыток и произвольного задержания, права женщин, права детей, право на здоровье, на минимально необходимое количество продуктов питания, на демократический порядок, на мир и безопасность, право на не дискриминацию и целый ряд других защищаемых норм в области прав человека. Как отмечает специальный докладчик ООН по правам человека и терроризму К.Куфа: «В сущности, не имеется, вероятно, ни одного права человека, на котором терроризм не сказывался бы пагубным образом» [2, с. 40].